

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **M.L.**, bytom F., Bratislava, proti odporcovi: **Mestská časť Bratislava – Staré Mesto**, Vajanského nábrežie č. 3, Bratislava, o návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporcu č. 6438/2007-/KS/2007/Ru zo dňa 27.1.2007, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/16/2007 zo dňa 9.2.2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/16/2007-12 zo dňa 9.2.2007 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. 6438/2007-/KS/2007/Ru zo dňa 27.1.2007, ktorým odporca zakázal verejné zhromaždenie navrhovateľom ako oznamovateľom zvolané na deň 1.2.2007 na Námestie SNP v čase od 16.00 do 19.00 hod. s účelom pravdivo informovať občanov o prvej Slovenskej republike a jej predstaviteľoch a zároveň podporiť vyjadrenia arcibiskupa a metropolitu Slovenska mons. Jána Sokola. Dôvodom zákazu, podľa odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovaní práve, bola obava z neprijateľného smerovania účelu oznamovaného zhromaždenia vyplývajúca z oznámenia riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, poukazujúceho na to, že zvolávatelia zhromaždenia sú resp. boli členmi Slovenskej pospolitosti, v súvislosti s ktorou bola na návrh Generálneho prokurátora z dôvodu, že jej ľudový program podporoval xenofóbne a antisemitské nálady, odmietal režim parlamentnej demokracie a spochybňoval základné občianske, ale i ľudské práva všetkých skupín obyvateľstva označujúc ich za nepriateľov

a škodcov slovenského národa a štátu, Slovenská pospolitosť - národná strana rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 1.3.2006 rozpustená.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, ktorým žiadal rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že sa napadnuté rozhodnutie starostu mestskej časti Bratislava – Staré Mesto zruší. V odvolaní namietal, že vo veci nebolo nariadené pojednávanie a postupom krajského súd tak boli porušené jeho práva na riadne prejednanie veci v zmysle piatej časti OSP. Súdu ďalej vytýkal, že zamieňaním zo zákona vyplývajúceho pojmu „oznámený účel zhromaždenia“ za pojem „samotný účel zhromaždenia“ došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a tiež, že pri skutkovom zisťovaní došlo k nepravdivým záverom v dôsledku nerozlišovania medzi občianskym združením Slovenská pospolitosť, ktoré je platne registrované na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky a politickou stranou Slovenská pospolitosť – národná strana, ktorá bola rozpustená rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3SŽ/79/2005-54 zo dňa 1.3.2006, aj to z iných dôvodov, než aké boli uvedené v správnom rozhodnutí. Pripomenul, že zdôvodňovanie zákazu zhromaždenia členstvom jej zvolávateľov v akejkoľvek organizácii (a zvlášť v legálne registrovanej ako je o. z. Slovenská pospolitosť) je v rozpore nielen so zákonom, ale aj čl. 12 Ústavy ustanovujúceho rovnosť ľudí v dôstojnosti a právach.

Poukázal tiež na to, že iné zhromaždenie nahlásené o pár dní neskôr tým istým zvolávateľom, na to isté miesto i čas s účelom len mierne rozšíreným starosta nezakázal a toto sa uskutočnilo a nebolo rozpustené.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že k jeho obsahu nemá žiadne návrhy ani pripomienky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že v konaní pred súdom prvého stupňa sa vyskytli vady, pre ktoré bolo potrebné jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu prvostupňového súdu zistil, že opravný prostriedok proti rozhodnutiu Mestskej časti Bratislava – Staré Mesto č. 6438/2007-/KS/2007/Ru podal navrhovateľ na krajský súd dňa 8.2.2007 o 10.42 hod., ktorý bol

technickými prostriedkami pridelený do oddelenia 1S pod zn. 1S/33/2007. V spise je založené oznámenie predsedníčky krajského súdu zo dňa 9.2.2007, ktorým vyhovuje žiadosti predsedu senátu v tom, že vec má byť prevedená do registra „Sp“, teda samosudcovi. Technickými prostriedkami bola vec dňa 9.2.2007 o 12.26 hod. ďalej pridelená do registra samosudcu 3Sp pod zn. 3Sp/16/2007. Rozsudok vo veci bol bez ďalšieho vydaný dňa 9.2.2007 a súdnou kanceláriou vypravený dňa 12.2.2007.

V danom prípade ide o vec realizácie zhromažďovacieho práva upraveného ako jedného z ústavných základných občianskych práv a slobôd v oblasti politických práv zákonom č. 84/1990 Zb. o zhromažďovacom práve (ďalej len zákon). Zákon v ustanovení § 11 ods. 3 upravuje procesný postup voči rozhodnutiu správneho orgánu tak, že zvolávateľ môže do 15 dní od doručenia podať opravný prostriedok na súde, ku ktorému priloží písomné vyhotovenie rozhodnutia. Pre konanie platia *obdobne* ustanovenia OSP o preskúmaní rozhodnutí iných orgánov. Opravný prostriedok nemá odkladný účinok. Súd rozhodne do troch dní. Rozhodnutie zruší, ak neboli dané dôvody k zákazu zhromaždenia. Zvolávateľ je potom oprávnený zhromaždenie usporiadať podľa pôvodného oznámenia alebo neskôr tak, aby sa zhromaždenie uskutočnilo do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Ak zhromaždenie usporiada v neskoršej dobe, upovedomí o tom obec najneskôr 1 deň pred konaním zhromaždenia.

Z citovanej právnej úpravy, ktorá je vo vzťahu k všeobecnému predpisu upravujúcemu postup súdu úpravou špeciálnou s prednostným uplatnením, vyplýva, že prvoradým cieľom konania je zabezpečiť jeho rýchlosť. S ohľadom na tento záujem sa preto v konaní použijú procesné prostriedky a postupy takým spôsobom, aby boli voči účastníkom zachované princípy spravodlivého procesu bez toho, aby bolo narušené právo pokojne sa zhromažďovať. V zákone použitý pojem „obdobne“ je preto potrebné vykladať tak, že voľba týchto prostriedkov a postupov je zrejme ponechaná na konajúci súd podľa konkrétnych okolností prípadu. Vychádzajúc z požiadavky, v zmysle ktorej súd rozhoduje so znalosťou veci t. j. s dostatkom informácií a podkladov pre rozhodnutie, sa preto javí dôvodné vyžiadať si za týmto účelom od administratívneho orgánu spis doplnený prípadne jeho vyjadrením k odvolaniu. Vzhľadom na Ústavou Slovenskej republiky zaručené právo každého na verejné prerokovanie jeho veci a v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom (čl. 48 ods. 2), je potrebné v zmysle § 250q OSP vo veci nariadiť pojednávanie v najbližšej možnej dobe, na ktoré súd účastníkov predvolá v súlade

s ustanovením § 51 OSP faxom alebo telefonicky, pričom nie je vylúčená ani možnosť využitia súdneho doručovateľa (§ 45 OSP).

Aj keď OSP najmä pri preskúvaní rozhodnutí správnych orgánov upravenom v piatej časti umožňuje za určitých podmienok o veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania (§ 250f), postup súdu vo veci musí korešpondovať s kategorickým imperatívom zakotveným v čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého rozsudky sa vyhlasujú v mene Slovenskej republiky a vždy verejne. To znamená, že výnimky vzťahujúce sa na súdne konanie a pojednávanie nemôžu byť uplatniteľné na verejné vyhlásenie rozsudku, čím sa zabezpečuje ústavné právo a procesné záruky na súdnu a inú právnu ochranu.

V danom prípade konajúci súd naznačeným spôsobom nepostupoval, vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, hoci na to neboli podmienky v zmysle § 250f, 250o alebo 250p OSP, rozsudok nevyhlásil verejne, čím účastníkovi bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 221 ods. 1, písm. f/ OSP) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Vzhľadom na takúto vadu konania Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, ktorý v novom rozhodnutí rozhodne o trovách konania (§ 224 ods. 3 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. decembra 2008

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu